

SVEA HOVRÄTT
Rotel 0602
060206

Mål nr P 6518-15

Rättelse/komplettering

Dom, 2015-12-23

Rättelse, 2015-12-23

Beslutat av: hovrättsrådet Roger Wikström

Domens datum ska vara 2015-12-23

SVEA HOVRÄTT
Mark- och miljööverdomstolen
Rotel 060206

DOM
2015-12-13
Stockholm

Mål nr
P 6518-15

ÖVERKLAGAT AVGÖRANDE

Nacka tingsrätts, mark- och miljödomstolen, dom 2015-06-25 i mål P 5947-14, se bilaga

KLAGANDE

GF

MOTPART

Bergslagens Miljö- och Byggnämnd
Kungsgatan 41
711 30 Lindesberg

SAKEN

Anmälan rörande åtgärder på fastigheterna X i Ljusnarsbergs kommun

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSLUT

Med upphävande av mark- och miljödomstolens dom ändrar Mark- och miljööverdomstolen Länsstyrelsens i Örebro län beslut den 8 oktober 2014, dnr 403-2646-2014, på så sätt att målet återförvisas till Bergslagens Miljö- och Byggnämnd för fortsatt handläggning såvitt avser frågan om marklov för utfyllnaden på fastigheten X.

Dok.Id 1238692

Postadress
Box 2290
103 17 Stockholm

Besöksadress
Birger Jarls Torg 16

Telefon
08-561 670 00
08-561 675 50

E-post: svea.avd6@dom.se
www.svea.se

Telefax
08-561 675 59

Expeditionstid
måndag – fredag
09:00-15:00

YRKANDEN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

GF har yrkat att mark- och miljödomstolens dom och Länsstyrelsens beslut ska ändras på så sätt att ärendet återförvisas till Bergslagens Miljö- och Byggnämnd för förnyad handläggning såvitt avser frågan om marklov för utfyllnad av ett större område än vad som avses i Länsstyrelsens beslut.

Bergslagens Miljö- och Byggnämnd (nämnden) har motsatt sig ändringsyrkandet.

UTVECKLING AV TALAN I MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLEN

GF har vidhållit vad som anförts i mark- och miljödomstolen och därutöver anført i huvudsak följande.

Marknivån omedelbart intill rågången till Y har höjts med cirka en meter inom ett cirka 500 kvadratmeter stort område. Området är inte begränsat till en cirka 2 x 10 meter lång remsa såsom länsstyrelsen och mark- och miljödomstolen funnit. Han har själv grävt vid rågången, vilket visat en markhöjning på drygt en meter.

Stadsarkitekten har som bevis för att utfyllnaden är begränsad presenterat en dubiös markkarta som inte ens den uppgivna upphovsmannen vill kännas vid. Länsstyrelsen har fäst stor vikt vid kartan, trots att stadsarkitekten aldrig har besökt Y.

Han ifrågasätter därför tjänstemännens objektivitet. Av kommunens äldre topografiska karta framgår tydligt hur kraftigt Garhytteskolans tomt sluttade ned mot Garhytteån.

Nämnden har vidhållit vad som tidigare anförts.

MARK- OCH MILJÖÖVERDOMSTOLENS DOMSKÄL

Frågan i målet är om de utfyllnadsarbeten som vidtagits på fastigheten X har medfört en avsevärd ändring av tomtens höjdnivå, och om åtgärder med anledning av GFs anmälan därför ska vidtas.

Enligt 9 kap. 11 § plan- och bygglagen (2010:900), PBL, krävs det marklov för schaktning eller fyllning som inom ett område med detaljplan avsevärt ändrar höjdläget inom en tomt eller för mark inom en allmän plats, om inte kommunen har bestämt annat i detaljplanen.

En motsvarande bestämmelse fanns i den äldre plan- och bygglagen (1987:10), 8 kap. 9 §. Någon skillnad var inte avsedd i samband med att den nya lagen trädde i kraft. Enligt förarbetena till den äldre bestämmelsen ska faktorer som karaktären på den omgivande marken, hur förändringen påverkar områdets karaktär och grannars intressen samt om området har känsliga grundförhållanden, som ger risk för sättningskador, beaktas.

I avsaknad av bestämmelser i detaljplan har underinstanserna som ett riktvärde utgått ifrån att en nivåförändring om 50 cm utgör en avsevärd ändring av höjdläget. Enligt Mark- och miljööverdomstolen kan en ändring i den storleksordningen utgöra en riktlinje för bedömningen, men därtill måste förhållandena på platsen beaktas. Vidare ska höjdförändringen relateras till den del av tomten där åtgärden vidtas, och inte hela tomtens höjdläge.

Av utredningen i målet framgår att det på fastigheten X har vidtagits utfyllnadsåtgärder som uppgår till som mest 100 cm. Utfyllnadens utbredning är inte klarlagd. Länsstyrelsen har bedömt att det för den del som överskrider en nivåhöjning om 50 cm har skett en sådan avsevärd ändring av tomtens höjdläge som kräver marklov. Länsstyrelsen återförvisade därför målet till nämnden i denna del. Mark- och miljööverdomstolen instämmer visserligen i länsstyrelsens bedömning att utfyllnaden inom detta begränsade område kräver marklov. Nämndens prövning kan dock inte begränsas till enbart denna del, utan måste omfatta hela det området inom vilket utfyllnadsåtgärder vidtagits. Med undanröjande av mark- och miljödomstolens dom ska länsstyrelsens beslut därför ändras på så sätt att målet återförvisas till nämnden för förnyad handläggning såvitt avser frågan om marklov för utfyllnad på fastigheten X.

Domen får enligt 5 kap. 5 § lagen (2010:921) om mark- och miljödomstolar inte överklagas.

I avgörandet har deltagit hovrättsråden Liselotte Rågmark och Gösta Ihrfelt, tekniska rådet Inger Holmqvist samt tf. hovrättsassessorn Charlotte Jansson, referent.

Föredragande har varit Marie Eiderbrant.

NACKA TINGSRÄTT
Mark- och miljödomstolen

DOM
2015-06-25
meddelad i
Nacka Strand

Mål nr P 5947-14

KLAGANDE
GF

MOTPART
Bergslagens Miljö- och Byggnämnd
Kungsgatan 41
711 30 Lindesberg

ÖVERKLAGAT BESLUT
Länsstyrelsen i Örebro läns beslut 2014-10-08 i ärende nr 403-2464-2014, se bilaga 1

SAKEN
Anmälan rörande åtgärder på fastigheterna X och Y.

DOMSLUT

Mark- och miljödomstolen avslår överklagandet.

Dok.Id 418235

Postadress	Besöksadress	Telefon	Telefax	Expeditionstid
Box 1104	Augustendalsvägen	08-561 656 00	08-561 657 99	måndag – fredag
131 26 Nacka Strand	20	E-post: mmd.nacka@dom.se		08:30-16:00
		www.nackatingsratt.domstol.se		-

BAKGRUND

Bergslagens miljö- och byggnämnd (nämnden) beslutade den 20 mars 2014 att inte vidta några åtgärder med anledning av en anmälan från GF om åtgärder utförda på och vid fastigheterna X och Y. GF överklagade beslutet till Länsstyrelsen i Örebro län (länsstyrelsen), som den 8 oktober 2014 beslutade att återförvisa ärendet till nämnden för förnyad handläggning såvitt avsåg frågan om marklov för utfyllnaden på fastigheten X närmast Y. I övrigt avslogs överklagandet. GF har överklagat länsstyrelsens beslut till mark- och miljödomstolen.

YRKANDEN M.M.

GF har, så som det får förstås, yrkat att mark- och miljödomstolen med ändring av länsstyrelsens beslut, beslutar att nämnden ska vidta åtgärder vad gäller den enligt GF hävdvunna gångtrafiken. Vidare yrkas, så som det får förstås, att nämnden även ska vidta åtgärder vad gäller de utfyllnader som skett på hela området, dvs. det cirka 500 kvadratmeter stora området omedelbart intill rågången, eftersom detta kräver marklov. GF har till stöd för överklagandet anfört sammanfattningsvis följande.

På fastigheten Y finns Apoteksgården. Där bedrivs verksamheter med vårdinriktning såsom bland annat en öppen läkarmottagning och samtalsmottagning med psykoterapeutisk behandling. På grannfastigheten X har kommunen under vårvintern 2011 byggt en lekpark och en förskola. För att bland annat öka lekplanen har den tidigare ojämna tomten fyllts ut, jämnats ut och omslutits av ett gunnebostängsel. I samband med arbetena stängde kommunen av en hävdvunnen gångväg, vilket fick till följd att gångtrafiken nu passerar genom Apoteksgårdens trädgård. Förändringen har medfört olägenhet och påverkat verksamheten på Apoteksgården. Marknivån har höjts med cirka en meter inom ett cirka 500 kvadratmeter stort område omedelbart intill rågången. Markhöjningen har medfört ökad insyn och höjd ljudnivå på Apoteksgården. Tidigare använde man trädgården i verksamheten men detta är inte längre möjligt. GF vill att beslutet från mark- och miljödomstolen ska göra det möjligt att åter bedriva en verksamhet där en användning av Apoteksgårdens trädgård ingår.

DOMSKÄL

Mark- och miljödomstolen instämmer i länsstyrelsens bedömning. Vad GF anfört föranleder inte domstolen att göra en annan bedömning.

HUR MAN ÖVERKLAGAR, se bilaga 2 (DV427)

Överklagande senast den 16 juli 2015. Prövningstillstånd krävs.

Karin Frick

Kent Svensson

I domstolens avgörande har deltagit rådmannen Karin Frick, ordförande, och tekniska rådet Kent Svensson. Föredragande har varit beredningsjuristen Lisa Grill.